

מבעד מסך החול

ערכים חדשים

משך שנים התעלמו מדינות ערב, ב' הכרותיהן ופירסומיהן הרישמיים, מקיומה של מדינת ישראל. בהדרגה, נתבטל החרם השמי, ומדינת ישראל תפסה את מקומה בהיורה בעולם התעמולה והעתונות ה' המרחבית. השנה זכתה גם לכבוד ספרותי מעוות במקצת: באנציקלופדיה הערבית, ש' הפועיה, בבריות, נכללה שני ערכים על הציונות ועל מדינת ישראל.

כתבו העורכים על הציונות: הציונות היא תנועה השואפת להשתלטות היהודים על פלסטין ועל העולם הערבי. פירושה של המלה "ציון" הוא ירושלים. במרוצת-הדורות ניצורה תחיה רוחנית ב' קרב הקבוצים היהודים, וכן גם נסיונות להגיינה. אך התנועה הפוליטית התוקפנית הנוכחית מקורה בשנת 1896, בעת ש' תיאודור הרצל פרסם את ספרו המדינה היהודית. שנה לאחר מכן נוסדה התנועה הציונית בבאול, שאנציקלופדיה על עצמה להגשים מטרה זו.

לשוא ניסה הרצל לקנות את פלסטין מידי השולטן התורכי עבד אל-חמיד. אך עב זאת הצליחו היהודים לייסד כמה מושבות על אדמת פלסטין, ואף זכו לתמיכה גלויה מאת מפלגת האחדות התורכית. במלחמת העולם הראשונה הצליחה התנועה הציונית להשיג מבריטניה סיוע בריטי רשמי (הצהרת בלפור), להגשמת הבית הלאומי היהודי ב' פלסטין.

במשך שלטון המנדט הבריטי, הוסיפו היהודים להתפשט בפלסטין בעזרת השלטון בשתלטת על שטח נרחב מאדמות פלסטין ועל כלכלתה.

וב'15 באייר, 1948, הכריזו היהודים, בתמיכתו של טרומן, נשיא ארצות-הברית, והאומות המאוחדות — על הקמת המדינה היהודית, הנחשבת בעיני הציונים לשלב ראשון בדרך להגשמת החלום הציוני.

התורכים והאנגלים. למדינת יש' ראל, הקדישה האנציקלופדיה מקום נרחב יותר. כתבו העורכים:

ישראל היא מדינות יהודית שנוסדה בארץ פלסטין על-ידי האו"ם ובתמיכתו האישית של טרומן, נשיא ארצות-הברית. העולם הערבי לא הכיר בישראל, וחיסולה של ישראל הוא אבן-הפנה של האמנה ה' ערבית הלאומית.

ובעוד היא עושה מאמצים לכפות על מדינות ערב שיכירו בה ובאינטרסים שלה — הריהי מתכוננת בכבוד ראש לקראת הסיכום השני, היא היא מוסיפה להפר בהתמדה את הסכמי שביתת-הנשק, וביחוד עם ירדן.

ישראל מוסיפה לבזו את אוצרות ים' המלח והיא מנצחת על המלאכה באזור הנגב. כן יסדה ישראל את של אילת, ב' קצה הדרומי-מערבי של הנגב, על שפת ים'סוף.

התעשייה הקלה המקומית פותחה בישראל — דבר שגרם נזק חמור למדינת-ערב. הכפר היהודי הראשון נוסד בפלסטין על-ידי היהודים בסוף המאה ה'19, מצפון ליפו, על חרובות כפר ערבי שנקרא מלבס. כפר זה נקרא בפי היהודים פתח-תקה (מפתח התקה). לאחר מכן יסדו היהודים את ראשון-לציון (הציוני הראשון), מדרום ליפו, במקום שנקרא בפי הערבים עין קארה. וכן יסדו את מחולה' על גבול לבנון.

אכן, השולטן עבד אל-חמיד גילה התנגדות לאימפריאליזם היהודי, אך מפלגת ה' אחדות, שעלתה לשלטון אחריו, עורדה את האימפריאליזם הזה. ומשהשתלטו האנגלים על הארץ בשם המנדט, אימצו את ידי ה' יהודים בכל האמצעים וסייעו להם להשתלט על הערבים כדי להגשים את הצהרת בלפור, שהבטיחו להם במשך מלחמת העולם ה' ראשונה וכל זאת מאחורי גבם הערבים. שהיו בעלי בריתם.

עובדות פוליטיות ומספרים. ה' ערך כולל גם תיאור מעודכנן של אזורי הארץ, מבחינה גיאוגרפית, אקלימית ו' מספר התושבים. אך עיקרו מוקדש לניתוח פוליטי. לדברי המחברים:

במשך תקופת המנדט, הקימו היהודים סוכנות יהודית, שניתן לה מעמד רשמי למחצה בחוקת המדינה. סוכנות זו התחילה לוחצת על האנגלים, והיא נטלה על עצמה יחד עם הכנסת, או בית הנבחרים של יהודי פלסטין, לארגן את היי-היהודים, לפתח את התעשייה והכלכלה. לגזול את אדמות

הערבים ולעודד את הגירת היהודית ל' פלסטין.

משהטרופף מעמד המנדט עם יסוד או"ם, תנועת השחרור הערבית והמחתרת היהודית, העבירו האנגלים את בעיית פלסטין לידי האו"ם. זה החליט בסוף שנת 1947 — בהתערבותו של הנשיא טרומן — על חלוקת פלסטין למדינה יהודית ומדינה ערבית, ועל בינואם של ירושלים.

ישראל הכריזה על הקמתה ב'15 באייר 1948. אותו יום נכנסו צבאות ערב לארץ כדי להביא את היהודים מליסד את המדינה האלימה. בסיכוב הראשון נסתיים בהפוגה שהוטלה על-ידי האנגלו-סכסיס. קוי שביתת הנשק העניקו אפוא לישראל שטח נרחב יותר משהובטח לה בחלוקה, וכך ניתן לה שטח חשוב מירושלים, אשר החלטת החלוקה קה קבעה את בינואמה.

לנשיא מדינת ישראל נבחר ויצמן, הוא ראש התנועה הציונית. משנפטר, נבחר בן צבי במקומו.

ישראל נקטה מדיניות של פתיחת שעריה למגורים, אך קשיי-החיים ותקחת ההתי' פשטות שנתברו הפינו את ההתלהבות ל' עליה.

מספר תושבי ישראל הגיע לאחד וחצי מליון לערך, בנייהם כ'150 אלף ערבים, אשר רובם חיים במשטר המגביל ביותר את חירותם.

היהודים החיו את הלשון העברית ו' עשאוה שפה רשמית. הם הפכה לשפת חובה במקום השפות הרבות, השגורות בפי המהגרים היהודיים.

מצרים

אחיל לקהיר

הדגש בשבועיים האחרונים במצרים היה כולו על כוננות האזרחים למלחמה. המורים נודבו ליחידות מיוחדות, הפועלים נרשמו לקורסי צבאיים. סרטים סובייטיים על מל' המתרחבות בסטלינגראד הוצגו ברחובות, הנוער אורגן למילוי תפקידי-עורף במקרה שיחליט המערב לפלוש לאזור-הסואץ, והכל, כמוכן, לעיני העדשות שלצלמי-העתונות ו' המסרטיים.

מסע הגיוס ההמוני נועד להפגין בפני ה' עולם את רוח ההקרבה המלכות את כל שכ' בות העם המצרי בשעת סכנה. נוסף אליו מסע שני, לשימוש פנימי בעיקר.

בטורים אינסופיים, מטרה העתונות המצ' רית על תנועת מתנדבים מכל קצווי העולם המוסלמי, מסין העממית ופאקיסטאן ועד ל' מרוקו הספרדית, המזרימה לוחמים לקהיר. בהודעה מיוחדת, מטרה הממשלה כי המת' נדבים מחוץ-לארץ אורגנו בחטיבה נפרדת, כל אחד תחת דגל ארצו הוא. "הרבבות ש' יבואו אחריהם להגן על אדמת הנילוס", הכ' ריז דובר הממשלה, "יתייצבו בפני כל פור' לש כחרב האיסלם הנטויה והמחושלת היטב, פועלה שלישית נעשתה הרחק מגדות ה' גילוס. קציני גיוס של הצבא המצרי סובבו באירופה — בעיקר בגרמניה — בחפשמ מתנדבים, בשכר, שיכולו להפעיל את ה' מטוסים ושאר הנשק הסובייטי החדיש שלא עוכל עדיין על-ידי המצרים.

למסע זה, לא ניתן כל פירסומת בעתונות.

מחרוזת

שנאה - שנאה

לדעתו של סלאח סאלם, שר התעמולה המצרי לשעבר, מעצמות המערב הן ש' חייבו את ישראל למדיניות של מחדל במשך בר הסואץ. "המערב הבין שהוא כבר מספיק שנוא, בגלל איומיו על מצרים בעניין התע' לה, מבלי שיוסיף לכך גם את השנאה הקבועה של הערבים נגד ישראל."

הודמות טובה

כאשר סירבו כמה מאות מתושבי כווית להפסיק את הפגנת האהדה שלהם למצרים, ציוה השיין על חיילי משמר לפזר את המפגינים בכוח. אנשי המשמר הבדואים ביצעו את המשימה, ניצלו את ההזדמנות כדי להתפרץ לחנויות ולבתים לשם כזיה.

חופש המעבר

לפי תקנות חירום, אסור לנווט העובד בתעלת סואץ להעדר מעבודתו. יותר מ'15 יום. לאחר תקופה זו, יגורש ממצרים אם הוא נתן זר, יועמד לדין אם הוא אורח מצרי.

חברה, ההתיישבות העובדת בסכנה. אם אקבל עוד כמה מכתבים מן הסוג שאני מפרסמת בזה, לא אתפלא אם תפי' רוצ' מלחמה במדורי. כתבה אותה נע' רה שהתרחזה לקרוא את דבריו של ה' קיבוצניק (981), שאיננו אוהב עירוניות. "לא היה מעולם עולה על דעתי שאני אשב ובמו יד' אכתוב מכתב אלץ — רותי. אבל מה אעשה אם פגשתי באותו מכתב שחצני של בן הקיבוץ? וגם למכ' תב זה לא הייתי נשעבה, לולא אותו מבט מזלזל, שנשלח אלי מעינו של אחד מבני אותו גזע עליון שנתקלתי בו ברחוב.

מניין להם אותה הרגשתי עליונות? מה יש? לפני כמה דורות היו הוריהם חלוצים ותחייבו בקיבוץ — ועתה הם, "ילדי תנובה", מרגישים עצמם כנושאי כל המדינה כולה על כתפיהם הרחבות! גם אבי היה חלוץ וסלל כבישים, ואם אנתנו גרים בעיר — אז מה?

"הם מגדלים ירקוח — יופי! אני מ' שלמת בכסף טוב, שעובדים קשה כדי להשיגו, בכדי לקנותם. שיגידו תודה ש' יש מ' שקונה מהם.

"אם אותו קיבוצניק מרגיש את עצמו מקופה, ודאי יבוא שכרו בבוא יומו, כי שימות בהרגשה החציל את המולדת ולא ביזבז את שנות חייו, כאותם עירוניים ריקניים". העירוניים הריקניים הללו, ה' לומדים ועובדים, אינם שווים מאומה, אך אתם הקיבוצניקים, הנכם גדולי עולם.

מעניין, כל אלה המוצאים תמונות, מוצאים תמיד תמונות בני המין הנגדי. מדוע לא קרה לי אף פעם למצוא תמו' נות ברחובה של עיר?

אם יש כאלה המשתוקקים כל כך לר' אות תמונות במדורי, שלחו אותן, רק אל תלעיסו אותי בסיפורים על מציאות. אינני בולעת.

כותב בעל התמונה הזאת:

"...מצאתיה לפני חדשים ספורים באחד המקומות הציבוריים בתל-אביב... כל הצרה היא שאינני יודע מה זהותה של האלמונית, ועל כן, אולי תסייעי בי' ידי למצאה?"

מי מכיר, מי יודע?

באמת, כדי לחלוב פרות ולעשות ילדים, אין צורך בתעודת בגרות. לקטוף תפוזים וזים ובנות אפרש גם לאלף קופים, אך מה לעשות ושאיפותינו נעלות יותר? "ולטוס, אני מוכנה להיפגש עם אותו אדם עליו, כדי להוכיח לו, שנערה לז' מדת עירונית שווה לבת קיבוץ וגם עו' לה עליהו"

שתדעו לכם, שלי אין אין כל אצבע בעיטה זו. אני רק עומדת מן הצד ומ' סכסכת.

***

אגב, יש לה מכונית

(985/1022), יש לי הרושם, איננה שונאת את עצמה. היא מספרת לי שהינה בת 19, גבוהה, ששערה שחור כפחם, עיניה גדולות וירקות, אפה קטן וסולד. בענווה צברית טיפוסית, היא מוסיפה כי אומרים שהיא נערה חייגנית. יש לה עוד מעלה פנטסטית: מכונית פרטית.

היא רוצה להתוודע אל בחור משכיל בגיל 21'25, המהבב — בטח — קולנוע, תיאטרון, ספרות יפה, מוסיקה קלאסית ובעיקר טיולים. כיוון שאין היא אוהבת מפגש עיוור, רצונה שהבחור שיענה לי מודעה זו יתאר לה בפירוט מה מראהו או ישלח תמונה. אחרי הכל, יש לה הד' כות לדעת מי הסרמפיסט שלה, לא?

הבדחן

כמעט השתבצתי כאשר קראתי את מכתבו של (985/1023). אינני יודעת, י' תכן שהוא מותח אותי, יתכן שלא. על כל פנים, אתן לו ליהנות מן הספק.

"מכתבי זה יהיה אולי משונה במקצת מהמכתבים שאת רגילה לקבל. הפעם את תקבלי מכתב מאת איש נטוריקריתא. אני בחור בן 25, איש נטוריקריתא אשר החליט לצאת מהאווירה הדחוסה והדעוכה של אנשי נטוריקריתא. את העולם הזה אני קורא בחשאי כי בבית אסור לי להכניס מן אפיקורסות כזו. לכן החלטתי לפנות אליך ולבקש את עזרתך. אני מאמין שמכתבים מעורות שיש להן חיים שונים משלי, עלולים לתת לי את העוירים אותם הפסטה."

"ברצוני להעיר שאני בחור מאד בדחן ויודע לעשות שמח, ומוכן להתכתב על כל מיני נושאים, ומבטיח לענות עליהם. רותי, צישי משהו למעני ואכירי לך טובה לכל ימי חיי."

***

הזמן, המקום והנערה

"אנני רוצה להצטוק מדוע אני כותב אליך, אימר (985/1024), אבל המדור שלך נחמד." צעיר זה, המוסר מחמאות בפשטות כזו, הוא בן 20, מתעתד להת' גייס לצבא, אחרי שסיים קורס גבוה. איוה בדיוק, לא אמר. הוא בחור רציני, דבר שאינו מפריע בעדו לעשות מעשי קונדס מפעם לפעם, ולהיות בעד החברה, בזמן ובמקום המתאימים.

את כשרונותיו בציור, פיסול ומשחק הוא אומר שהוא מזניח בצורה פושעת. הוא מתעניין בהרבה נושאים ומוכן ל' התכתב על כל נושא שיתפתח, תוך כדי התכתבות עם נערה כבת 17. תח' ביביו: טיולים.

היא רוצה להיות רעה

משהו בשביל הבחורים (985/1025): "....ובכן, רותי, כמוכן שרצון שתי' נו הוא לקבל מכתבים. ממי מדויק, זו שאלה, כי למרות שהכרות טובות אנו, דעותינו נחלקות בשאלות רבות. מה יש כאן לדבר? אנתנו שונות.

"דינה היא הטובה ממני. זה בטח. גם חבובה הרבה יותר. והיא עובדה כי היא פשוטה וחביבה, וכולה אוהבים אותה. לה לא איכפת כל כך אם לא תקבל מכתבים. בכל זאת היא מנסה ומבקשת כי זה שיכתוב אליה יהיה פשוט ונחמד ושיהיה גבוה, היא אומרת. אני בטוחה כי רצונה יתמלא. תעזרי לה, נכון?"

ואשר לי עצמי — לא כולם אוהבים אותי. כי אני עלולה להטיח את האמת בחוצפה בפניו של כל אחד. לכן, לא איכפת לי כי אומרים עלי שאני רעה ו' שיש לי שגעונות.

"שפטי בעצמך: בגלל שאין לי חשק רב לגמור את כיתת הסמינר האחרונה שלי ובמקום זה יש לי דווקא חשק ל' צייר ולשמוע את ארתה קיט שרה. אני רוצה להיות רעה. אני גם משוגעת לגיא של ארמסטרונג והמפסוף והסימפוניות של בטהובן. ובכן, בגלל זה אינני בסדר? "דינה תקבל מכתבים, נכון? ובכן אני סומכת על טוב לבה כי תשאל לי מס' פר כתובות. לי בין כך אין סיכויים." כאילו שאינה יודעת שההיפך — נכון.